

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

КАФЕДРА ГУМАНІТАРНИХ І СОЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ СОЦІОЛОГІЯ

Освітній ступінь – бакалавр

Розробник:

Подлесна Ганна,

к. псих. н., доцент, доцент кафедри
гуманітарних і соціальних дисциплін

Полтава, 2022 р.

Назва навчальної дисципліни	Соціологія вибірковий компонент ОПП
Назва структурного підрозділу	кафедра гуманітарних і соціальних дисциплін
Контактні дані розробників, залучених до викладання	Викладач: Подлесна Ганна , к. псих. н., доцент, доцент кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін. Контакти: ауд. 454, навчальний корпус № 4 e-mail: ganna.podliesna@pdaa.edu.ua сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/podliesna-ganna-volodymyrivna
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Спеціальність, спеціалізація	всі спеціальності та спеціалізації
Попередні умови для вивчення дисципліни	дисципліни, які передують її вивченню відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми: Філософія, Історія та культура України, Університетська освіта

Заплановані результати навчання

Мета навчальної дисципліни: ознайомлення здобувачів вищої освіти з основами соціології як науки, формування у майбутніх фахівців (бакалаврів) системи знань з питань сучасної соціальної системи суспільства; виховання грамотної особистості, здатної орієнтуватися в сучасних соціальних явищах і подіях.

Основні завдання навчальної дисципліни: формування у здобувачів вищої освіти соціологічного світогляду щодо розкриття соціальних явищ і процесів, що пронизують соціальні взаємодії людей у різних вимірах суспільного життя та повсякденності; розвиток вміння послуговуватися категоріальним апаратом соціології, її методами дослідження, а також теоретичними та концептуальними напрацюваннями.

Методи навчання:

словесні методи (лекція), практичні методи: робота з навчально-методичною літературою (конспектування, підготовка реферату), методи самостійної роботи вдома (усні та письмові домашні завдання), методи формування пізнавальних інтересів (метод використання життєвого досвіду), методи усного контролю (усне опитування), методи письмового контролю (написання схем, таблиць, конспектів), ігрові методи (МАК, дидактичні та психологічні ігри), комп'ютерні і мультимедійні методи: (використання мультимедійних презентацій; дистанційне навчання в системі Moodle, Google Meet)

Компетентності	Програмні результати
загальні	
ЗК 6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, встановлення причиннонаслідкових зв'язків, уміння використовувати їх у професійній і соціальній діяльності. ЗК 9. Здатність дотримуватись загальноприйнятих норм поведінки та моралі в міжособистісних відносинах. ЗК 11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя..	ПРН 9. Демонструвати уміння діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), поєднувати глибокі професійні знання з фундаментальними моральними, правовими, етичними принципами та естетичними цінностями.

Програма навчальної дисципліни

- Тема 1. Соціологія як наука про суспільство
- Тема 2. Виникнення і становлення соціології як самостійної науки.
- Тема 3. Історія становлення і розвитку соціологічної думки в Україні.
- Тема 4. Суспільство як система.
- Тема 5. Соціальна структура суспільства.
- Тема 6. Особистість у системі соціальних зв'язків.
- Тема 7. Методика та техніка соціологічних досліджень.
- Тема 8. Соціологія сім'ї та шлюбу.
- Тема 9. Соціологія молоді.
- Тема 10. Соціологія конфлікту.

Трудомісткість

Загальна кількість годин – 90. Кількість кредитів – 3. Форма семестрового контролю – залік.

Політика оцінювання

1. Академічна доброчесність: Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавської державної аграрної академії. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

2. Система оцінювання

Оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання	Форми контролю
ПРН 9. Демонструвати уміння діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), поєднувати глибокі професійні знання з фундаментальними моральними, правовими, етичними принципами та естетичними цінностями.	опитування; виконання практичних завдань написання есе); написання реферату, звіт соціологічного дослідження; виконання завдань самостійної роботи, залік.

Забезпечення тематикою дисципліни успішного опанування програмних результатів навчання для здобувачів вищої освіти

Теми занять	Програмні результати навчання	Разом
	ПРН 9	
Тема 1. Соціологія як наука про суспільство	+	1
Тема 2. Виникнення і становлення соціології як самостійної науки.	+	1
Тема 3. Історія становлення і розвитку соціологічної думки в Україні.	+	1
Тема 4. Суспільство як система.	+	1
Тема 5. Соціальна структура суспільства.	+	1
Тема 6. Особистість у системі соціальних зв'язків.	+	1
Тема 7. Методика та техніка соціологічних досліджень.	+	1
Тема 8. Соціологія сім'ї та шлюбу.	+	1

Тема 9. Соціологія молоді.	+	1
Тема 10. Соціологія конфлікту.	+	1
Разом	10	10
максимальний відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, % 100	100	100
мінімальний відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, % 60	60	60

Критерієм успішного навчання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання.

3. Критерії успішного опанування програмних результатів навчання

Програмні результати навчання	Відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, %	Максимальна кількість балів	Мінімальний пороговий рівень оцінок, балів
ПР 9	100	100	60
Разом	100	100	60

Одним із обов'язкових елементів освітнього процесу є систематичний поточний контроль оволодіння компетентностями та підсумкова оцінка рівня досягнення програмних результатів навчання.

Критерії успішного опанування програмних результатів навчання для денної форми навчання

Програмні результати навчання	Відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, %	Максимальна кількість балів	Мінімальний пороговий рівень оцінок, балів	Форми оцінювання результатів навчання
ПРН 9. Демонструвати уміння діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), поєднувати глибокі професійні знання з фундаментальними моральними, правовими, етичними принципами та естетичними цінностями.	100	100	60	опитування; виконання практичних завдань написання есе); написання реферату, звіт соціологічного дослідження; виконання завдань самостійної роботи, залік.
Разом	100	100	60	

Критерії успішного опанування програмних результатів навчання для заочної форми навчання

Програмні результати навчання	Відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, %	Максимальна кількість балів	Мінімальний пороговий рівень оцінок, балів	Форми оцінювання результатів навчання

ПРН 9. Демонструвати уміння діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), поєднувати глибокі професійні знання з фундаментальними моральними, правовими, етичними принципами та естетичними цінностями.	100	100	60	опитування; виконання практичних завдань написання есе); написання реферату, звіт соціологічного дослідження; виконання завдань самостійної роботи, залік.
Разом	100	100	60	

Форми контролю результатів навчання (денна форма)

Програмні результати навчання	Форма оцінювання									
	Виконання практичних завдань		Опитування		Виконання завдань самостійної роботи		Звіт соціологічного дослідження		Реферат	
	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
ПР 9	8	14	17	28	24	40	6	10	5	8
Разом	8	14	17	28	24	40	6	10	5	8

Форми контролю результатів навчання (заочна форма)

Програмні результати навчання	Форми контролю											
	Опитування		Виконання практичних завдань		Звіт соціологічного дослідження		Виконання завдань самостійної роботи		Реферат		Виконання індивідуального завдання (контрольної роботи)	
	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
ПР 9	2	4	1	2	6	10	24	40	5	8	22	36
Разом	2	4	1	2	6	10	24	40	5	8	22	36

**Схема нарахування балів з навчальної дисципліни
(денна форма)**

Назва теми	Види навчальної роботи здобувачів вищої освіти					
	Опитування	Виконання практичних завдань	Звіт соціологічного дослідження	Виконання завдань самостійної роботи	Реферат	Разом по темі
Тема 1. Соціологія як наука про суспільство.	4	2	10	4	8	10
Тема 2. Виникнення і становлення соціології як самостійної науки.	4	2		4		10
Тема 3. Історія становлення і розвитку соціологічної думки в Україні.	-	-		4		4
Тема 4. Суспільство як система.	4	2		4		10
Тема 5. Соціальна структура суспільства.	4	2		4		10
Тема 6. Особистість у системі соціальних зв'язків.	4	2		4		10
Тема 7. Методика та техніка соціологічних досліджень.	4	2		4		10
Тема 8. Соціологія сім'ї та шлюбу.	4	2		4		10
Тема 9. Соціологія молоді.	-	-		4		4
Тема 10. Соціологія конфлікту.	-	-		4		8
Разом	28	14	10	40	8	100

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни (для заочної форми навчання)

Назва теми	Види навчальної роботи здобувачів вищої освіти						
	Опитування.	Виконання практичних завдань	Виконання завдань самостійної роботи	Реферат	Звіт соціологічного дослідження	Контрольна робота	Разом по темі
Тема 1. Соціологія як наука про суспільство.	-	-	4	10	10	-	4
Тема 2. Виникнення і становлення соціології як самостійної науки.	-	-	4			-	4
Тема 3. Історія становлення і розвитку соціологічної думки в Україні.	-	-	4			-	4
Тема 4. Суспільство як система.	-	-	4			-	4
Тема 5. Соціальна структура суспільства.	-	-	4			-	4
Тема 6. Особистість у системі соціальних зв'язків.	-	-	4			-	4
Тема 7. Методика та техніка соціологічних досліджень.	4	2	4			-	20
Тема 8. Соціологія сім'ї та шлюбу.	-	-	4			-	4
Тема 9. Соціологія молоді.	-	-	4			-	4

Тема 10. Соціологія конфлікту.	-	-	4	8	-	12
Контрольна робота	-	-	-	-	36	36
Разом	4	2	40	8	10	36

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Горлач Микола, Кремень Василь, Волович Володимир Соціологія. Підручник. К.: Центр навчальної літератури. 2019. 808 с.
2. Кузьменко Тетяна Соціологія. Підручник. К.: Центр навчальної літератури. 2019. 320 с.
3. Нестуля Олексій, Нестуля Світлана Соціологія. Практикум: Модульний варіант. К.: Центр навчальної літератури. 2020. 272 с.
4. Нечитайло Ірина Сучасна соціологія освіти. Від соціологічної теорії до освітньої практики. К.: Кондор. 2019. 296 с.
5. Титаренко Оксана Соціологія. Навчальний посібник. К.: Дакор. 2020. 210 с.
6. Требін М. П. Соціально-політичні студії : навч. посіб. Харків : Право, 2017. 696 с.
7. Ткаля, І.А., Гусєва, А.Г., Сергєєва, О.А. Culture and Communication / Соціологія англійською мовою. Культура та комунікація : навч. посіб. для студентів-соціологів 2-ге вид., випр. та доп. Харків: ХНУ ім.В.Н. Каразіна, 2010. 168 с.
8. Howard S. Becker Outsiders: Studies In The Sociology Of Deviance Paperback. London. Free Press. 224 p.
9. Rob Webb, Hal Westergaard, Keith Trobe, Annie Townend AQA A Level Sociology Book One Including AS Level: Book one Paperback. London. Napier Press. 286 p.
10. The Sociology Book: Big Ideas Simply Explained Kindle Edition. London. DK. 638 p.

Допоміжні

1. Болотіна Є. В., Мішура В. Б. Соціологія. К.: Центр навчальної літератури, 2007. 128 с.
2. Волович В.І. Соціологія.6-те вид.. К.: Центр учбової літератури, 2009. 808 с.
3. Городяненко В.Г. Соціологія: підруч. К.: Видавничий центр Академія, 2002. 560с.
4. Нестуля О. О. Соціологія. К.: Центр учбової літератури, 2009. 272 с.
5. Практикум з соціології: навч. посіб. Ред. В.М. Піча. Львів: Новий Світ- 2000, 2007. 368 с.
6. Соціологія: Курс лекцій. Ред. В.М. Піча. - 2-е вид., випр. і доп. Львів : Новий Світ - 2000, 2002. 312 с.
7. Соціологія: терміни, поняття, персоналії, схеми, таблиці.: / Ред. В.М. Піча. К. : Каравела ; Львів : Новий Світ - 2000, 2002. 480 с.

Інформаційні ресурси:

1. Дворецька Г. В. Соціологія : навч. посіб. / Г. В. Дворецька. – Вид. 2-ге, перероб. і доп. – К. : 2002 472 с. URL: <http://politics.ellib.org.ua/pages-cat-67.html>.
2. Кузьменко Т. М Соціологія : навч. посібн. / Т. М. Кузьменко. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 320 с. URL: <http://filelibsnu.at.ua/navchalno-metod/social/Sociologiya-Kuzmenko2010.pdf>
3. Малахова Ж. Д. Викладання соціології: досвід інноваційних прийомів – навч. посіб. / Ж. Д. Малахова, В. М. Огаренко. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 280 с. URL: http://www.studmed.ru/malahova-zhd-ogarenko-vm-vikladannya-socologiyi-dosvd-nnovacynih-priyomv_f22ee137f01.html
4. Подольська Є. А. Соціологія : 100 питань – 100 відповідей / Є. А. Подольська, Т. В. Подольська. К.: Інкос, 2009. 353 с. URL: <http://politics.ellib.org.ua/pages-cat-176.html>
5. Примуш М. В. Загальна соціологія : навч. посіб. / М. В. Примуш. К. : Професіонал, 2004. 590 с. URL: <http://referaty-kursovye-konspekty.ru/c12/4bm5w/>

6. Сірий Є. В. Соціологія : навч. посіб. / Є. В. Сірий. К. : Атіка, 2004. 480 с. URL: http://www.big-lib.com/book/48_Sociologiya
7. Сокурянська Л. Г. Вступ до соціології : навч. посіб. / Л. Г. Сокурянська. Х. : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2011. 260 с. URL: <http://karazinbook.univer.kharkov.ua/sites/default/files/books/sokyranska.pdf>
8. Соціологія : навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. / А. Ю. Брегеда, А. П. Бовтрук, Г. В. Дворецька та ін. К. : КНЕУ, 1999. 124 с. URL: <http://politics.ellib.org.ua/pages-cat-39.html>
9. Соціологія : підручник / за ред. В. Г. Городяненка – 3-є вид., доп. і перер. К. : «Академія», 2006. 544с. URL: <http://readbookz.com/books/195.html>
10. Соціологія : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів – 2-ге вид., доопр., доп / за заг. ред. В.І. Докаша. – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2012. – 448 с. URL:<http://www.sociology.chnu.edu.ua/res/sociology/Soc.%20kafedr.%20posibnyk.pdf>
11. Соціологія : підручник / Н. П. Осипова, В. Д. Воднік, Г. П. Клімова та ін.; за ред. Н. П. Осипової. – К. : Юрінком Інтер, 2003. – 336 с. URL: <http://radnuk.info/pidrychnuku/sotsiologiya/507-osupova.html>
12. Соціологічна теорія : традиції та сучасність : навч. посіб. / за ред. А. Ручки. – К. : Ін-т соціології НАН України, 2007. – 363 с. URL: <http://i-soc.com.ua/institute/ruchka-kostenko.pdf>
13. Юрій М. Ф. Людина і світ : підручник / М. Ф. Юрій. – К. : Дакор, 2006. – 460 с. URL: <http://politics.ellib.org.ua/pages-cat-178.html>